

WBTR: Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (2021-07-01)

In het verleden zijn er incidenten geweest bij verenigingen in Nederland. Zo hebben bestuurders zichzelf of hun vrienden verrijkt ten nadele van de vereniging of stichting. Bij sommige verenigingen zijn er gevallen geweest van slecht bestuur, onzorgvuldig handelen, onduidelijke afspraken en misbruik van stemrecht. Elk jaar komen zaken aan het licht waarbij sprake is van financiële malversaties, fraude, zelfverrijking en overtreding van regels. Bestuursleden hebben het eigen belang boven dat van de vereniging gezet. Vaak hebben medebestuurders niets in de gaten. Er wordt immers binnen de vereniging in goed onderling vertrouwen gewerkt. Misstanden worden pas duidelijk als het te laat is. De wetgever wil misstanden tegengaan om verenigingen en hun bestuursleden te beschermen. Daarom is de WBTR aangenomen. Alle verenigingen in NL moeten bestuurlijk professioneler worden. Die wet geldt ook voor de Nederlandse Vereniging voor Muziektherapie (NVvMT).

Sinds 1 juli 2021 is de nieuwe wet in werking getreden. Een belangrijk onderdeel in deze wet is de persoonlijke, hoofdelijke aansprakelijkheid van bestuursleden en toezichthouders; die wet is strenger geworden. In geval van onbehoorlijk bestuur, kunnen bestuursleden hoofdelijk aansprakelijk worden gesteld. Dit geldt ook voor daden van medebestuurders.

We hebben als vereniging de regels van de WBTR nagelopen en afspraken met elkaar gemaakt om onbehoorlijk bestuur te voorkomen. Zo verkleinen we de kans dat er wat misgaat en is de kans op vervelende persoonlijke consequenties verkleind. Ontstaat er een probleem, dan is er via de FVB ook een bestuursaansprakelijkheidsverzekering afgesloten welke de gevolgen afdekt in de meeste gevallen. Het polis-blad hiervan is te vinden in de NVvMT-stack. Deze verzekering dekt geen schade welke is ontstaan als gevolg van bewust onbehoorlijk bestuur.

Voor de NVvMT

De statuten en het huishoudelijk reglement bevat al veel afspraken die van belang zijn. De FVB heeft in een eerste screening geconstateerd dat de statuten van de NVvMT alle zaken die de WBTR eist goed geregeld heeft. Los daarvan willen wij nog wel enkele aanpassingen doorvoeren. Wij willen de ALV online blijven houden omdat we zo veel meer leden inspraak kunnen hebben, ook na het vervallen van de noodwet. Dat moeten we statutair vastleggen. Ook procedures rondom bijvoorbeeld inkoop en financiën zijn van belang af te stemmen met elkaar.

In onderstaande pagina's zijn nog een aantal aanvullingen die het bestuur van de NVvMT met elkaar heeft afgestemd. Er zijn acht thema's die we doorlopen:

Thema's

- 1 Goed bestuur
- 2 Aansprakelijkheid
- 3 Tegenstrijdig belang
- 4 Afwezigheid bestuursleden
- 5 Meervoudig stemrecht
- 6 Toezicht
- 7 Bindende voordracht
- 8 Raadgevende stem

1: Goed bestuur bij de NVvMT

- *Wij hebben afgesproken dat alle bestuursleden en toezichthouders zullen handelen in het belang van de vereniging. Dat betekent dat wij zullen handelen als bestuurder en niet als privé-persoon, zowel intern (binnen de vereniging) als extern (in relatie met derden).*
- *Bij aankopen stellen wij het belang van de vereniging voorop. In situaties die van belang zijn voor de vereniging, handelen wij niet op basis van onze persoonlijke voorkeur maar op basis van wat goed is voor de vereniging.*
- *Wij spreken af dat wij integer en transparant handelen. Dat betekent: oog hebben voor het verenigingsbelang en inzicht willen geven in beslissingen. Wij zullen de belangrijkste beslissingen publiceren op een wijze dat de leden kunnen zien hoe en welke besluiten zijn genomen.*
- *Wij hebben een visiedocument waarin de doelen van onze vereniging staan in de vorm van het meerjarenbeleidsplan. Daarin staat concreet wat de plannen zijn en hoe we die willen bereiken.*
- *Er is een goede regeling voor onze verenigingsfinanciën. Wij gaan bewust om met uitgaven van het verenigingsgeld en zullen dat zoveel mogelijk gebruiken voor het bereiken van de afgesproken doelen.*
- *Er is een duidelijke taakomschrijving voor de werkwijze van de penningmeester, zoals het opstellen en laten goedkeuren van een begroting en jaarrekening. Daarbij hebben we ervoor gekozen om deze te splitsen. Maart/april voor goedkeuring financiën afgelopen jaar en eventuele bijstelling beleid voor lopend jaar; nov/dec voor ALV rond beleidsontwikkeling en begroting komend jaar.*
- *De penningmeester deelt in de bestuursvergadering elke half jaar de semestercijfers. Zo is er een gezamenlijk zicht op de financiën van de vereniging. Wij laten de leden op tijd de financiële verantwoording zien zodat zij er hun oordeel over kunnen geven.*
- *Vanuit de FVB is er een kascommissie vanuit de leden die jaarlijks de boekhouding controleert en verslag uitbrengt aan de leden.*
- *Wij hanteren het vier-ogen-principe bij uitgaven boven een bepaald bedrag. Dat betekent dat er altijd twee bestuursleden akkoord moeten zijn met overboekingen. Verder heeft niet alleen de penningmeester, maar tenminste één ander bestuursleden ook altijd inzicht in de actuele financiële stand van zaken.*
- *Bij uitgaven boven € 10.000 vragen wij minimaal 3 offertes aan bij verschillende leveranciers. We bespreken de offertes met het bestuur en leggen de besluitvorming over de keuze vast in de notulen.
Bij dergelijke opdrachten aan leveranciers is er altijd een schriftelijke opdrachtbevestiging, zodat achteraf altijd duidelijkheid is wat is afgesproken.*
- *Wij spreken af dat we zorgvuldig omgaan met investeringen. Bij de besluitvorming dient er een gedegen onderbouwing van de noodzaak van de uitgaven te zijn, net als een risicoanalyse, een deugdelijke (meerjaren-)begroting en reserveringen voor toekomstige uitgaven.*
- *Wij streven actief naar het tegengaan van fraude en onenigheid doordat wij goede procedures en afspraken hebben gemaakt. Wij hebben geregeld bestuursbijeenkomsten, stellen daarbij een agenda op en notuleren de belangrijkste genomen besluiten. Wij leggen*

vast wie bij de bestuursvergaderingen aan- en afwezig zijn. Afspraken worden helder en eenduidig geformuleerd. De verslagen worden bewaard en inzichtelijk gemaakt aan de leden.

- *Wij evalueren de gemaakte afspraken regelmatig op relevantie (tenminste een keer per 3 jaar). Zo nodig passen wij de afspraken aan.*

2: Aansprakelijkheid

Binnen onze vereniging maken wij de volgende afspraken:

1. Voor huidige bestuursleden:

- *Wij zorgen er als bestuur voor dat alle huidige bestuursleden goed zijn geïnformeerd over de aansprakelijkheid die kan optreden als gevolg van hun positie als bestuurslid van de vereniging. Deze taak is een onderdeel van het draaiboek van de voorzitter.*

Wij spreken af dat wij als bestuurders:

- *Bij het uitvoeren van de bestuurstaken binnen onze bevoegdheden blijven.*
- *Handelen conform de wet, statuten en eventuele bestuursreglementen.*
- *Ons houden aan de afspraken zoals neergelegd in stap 2 met betrekking tot 'Goed bestuur'.*
- *Jaarlijks met de leden de financiële toestand van de vereniging bespreken.*
- *Voorkomen dat er sprake is van tegenstrijdig belang (en)(zie 3: **Tegenstrijdig belang**)*
- *Voldoen aan de administratieplichten.*
- *Geen overeenkomsten aangaan die de vereniging niet kan nakomen.*
- *Geen betalingstoezeggingen doen en tijdig betaalproblemen melden aan leden en betreffende instanties.*
- *Wij zorgen ervoor dat de vereniging voldoet aan relevante wetten, zoals de AVG rond ledengegevens.*

2. Voor nieuwe bestuursleden

- *De voorzitter geeft bericht aan het FVB-secretariaat dat een functie wordt ingevuld en door wie.*
- *Het FVB-secretariaat zorgt voor inschrijving bij de Kamer van Koophandel.*
- *Het oud-bestuurslid of een huidig bestuurslid bespreekt de taken en verantwoordelijkheden horend bij de functie.*
- *De penningmeester bespreekt de financiële toestand van de vereniging (penningmeester).*

Wij zorgen ervoor dat nieuwe bestuursleden goed worden geïnformeerd over:

- *De (onderlinge) werkafspraken.*
- *De verplichtingen die het bestuur heeft op basis van de statuten of reglementen, die ook in de STACK te vinden zijn.*
- *De afgesloten bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering met voldoende dekking.*

3. Voor aftredende bestuursleden

Bij het neerleggen van een bestuursfunctie regelen wij de volgende zaken:

- *Het neerleggen van de bestuursfunctie wordt duidelijk vastgelegd.*
- *Uitschrijving bij de Kamer van Koophandel wordt doorgegeven aan het FVB-secretariaat.*

- *Decharge van de bestuurstaken door de ledenvergadering van de vereniging.*
- *Een goede overdracht naar de nieuwe bestuurder(s).*
- *Vastlegging van de afspraken.*

Ten aanzien van de afspraken onder 1, 2 en 3 spreken wij af:

- *Deze afspraken regelmatig te controleren op actualiteit (tenminste een keer per 3 jaar)*
- *Om met nieuwe bestuursleden te evalueren of de overdracht goed is verlopen na 3 tot 6 maanden na toetreding tot het bestuur.*

3: Tegenstrijdig belang

Een tegenstrijdig belang is de situatie dat een bestuurder van de NVvMT bij een besluit een persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang van de NVvMT. Denk bijvoorbeeld aan de situatie dat de bestuurder namens de NVvMT een overeenkomst sluit met het bedrijf van zijn of haar partner, terwijl die overeenkomst (financieel) nadelig is voor de NVvMT.

- *Een bestuurslid meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang direct bij de overige bestuursleden (eventueel/indien van toepassing ook de FVB).*
- *Het bestuurslid deelt alle relevante informatie over het (potentieel) tegenstrijdig belang.*
- *Tijdens bestuursvergadering waar een agendapunt staat waarvan mogelijk sprake is van een tegenstrijdig belang, benoemt het betreffende bestuurslid dit expliciet. Dat wordt schriftelijk vastgelegd in het vergaderverslag, samen met een vermelding hoe het bestuur hiermee is omgegaan.*
- *Bij een tegenstrijdig belang zal het bestuurslid niet deelnemen aan de besluitvorming bij het onderwerp waar sprake is van het (potentieel) tegenstrijdig belang.*
- *Als een (potentieel) tegenstrijdig belang merken wij als bestuur in ieder geval aan:*
 - I. *Het aangaan van een overeenkomst met een geldelijk belang tussen de vereniging enerzijds en de bestuurder en/of relaties van de bestuurder anderzijds.*
 - II. *Het vaststellen van de vergoeding van de bestuurder.*
 - III. *Het stellen van een zekerheid zoals borg enz. door de vereniging ten behoeve van een bestuurder.*
- *Wij spreken af deze afspraken duidelijk benoemen bij het aantreden van nieuwe bestuurslid/leden (taak voorzitter).*

4: Afwezigheid van bestuursleden

De NVvMT zal bij de eerstvolgende statutenwijziging de statuten voorzien van een regeling voor gevallen van belet- en ontstentenisregeling (afwezigheid van een bestuurder) van alle bestuurders.

- *Als sprake is van (tijdelijke) afwezigheid van een bestuurder, dient het betreffende bestuurslid dit direct te melden bij de overige bestuursleden.*
- *Bij belet en ontstentenis van voorzitter, penningmeester en/of secretaris (niet zijnde de enige bestuurder) of meerdere bestuurders zijn de overige bestuurders belast met het bestuur van de organisatie OF worden één of meerdere personen (te benoemen door de algemene vergadering) met het 'medebestuur' belast naast de overgebleven bestuurder*
- *Bij belet en ontstentenis van alle bestuurders: is de ALV bevoegd om één of meerdere personen aan te wijzen om tijdelijk in het bestuur van de organisatie te voorzien*

Het bestuur zal bij het nemen van besluiten nagaan of is voldaan aan het minimumaantal stemmen zoals is in de statuten is vastgelegd.

- *Het bestuur handelt zoals opgenomen in de statuten en een eventueel bestuursreglement.*
- *Als het aantal bestuursleden onvoldoende is om een besluit te nemen zal een stemming worden overwogen in de Algemene Ledenvergadering.*
- *Wij leggen de procedure vast in de statuten of het bestuursreglement.*
- *Wij spreken af deze afspraken duidelijk benoemen bij het aantreden van nieuwe bestuurslid/leden (taak voorzitter).*

5: Meervoudig stemrecht

Meervoudig stemrecht is voor de Nederlandse Vereniging voor Muziektherapie niet van toepassing

6: Toezicht

- *Wij hebben in onze vereniging verschillende groepen, commissies en andere entiteiten die NIET kwalificeren als Raad van Toezicht volgens de WBTR. Wij benoemen dit nadrukkelijk omdat deze dus geen verantwoordelijkheden hebben op het vlak van toezicht, zoals benoemd in de WBTR.*

De entiteiten die nadrukkelijk niet onder de WBTR vallen als het gaat om toezicht, zijn:

*Commissies
(Besturen van) Werkveldgroepen
Vrijwilligers*

7: Bindende voordracht

Bestuursleden van onze vereniging worden benoemd door een formeel besluit van de Algemene Ledenvergadering (ALV). De ALV kan zich uitspreken over de benoeming van een bestuurder. Er is geen sprake van een bindende voordracht door derden.

8: Raadgevende stem

- *Wij nodigen altijd alle bestuurders en alle leden uit voor een Algemene Ledenvergadering.*
- *Wij staan bestuurders toe om tijdens de Algemene Ledenvergadering een raadgevend advies uit te brengen op voorgenomen besluiten zoals de WBTR dat voorschrijft.*
- *Wij spreken af deze afspraak eens per drie jaar in een procedurele bestuursvergadering te bekijken om te zien of dit allemaal gebeurt zoals we hebben afgesproken.*